

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 982/2024
18.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Којић, председника већа, Александра Степановића, Мирољуба Томић, Светлане Томић Јокић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Игора Грујичића, због продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 61. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Грујичића, адвоката Слободана Миловановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 48/21 од 23.11.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 88/24 од 16.04.2024. године, у седници већа одржаној дана 18.09.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Грујичића, адвоката Слободана Миловановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К 48/21 од 23.11.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 88/24 од 16.04.2024. године, у односу на битну повреду кривичног закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док се исти захтев у осталом делу одбацује.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К 48/21 од 23.11.2023. године окривљени Игор Грујичић оглашен је кривим због извршења продуженог кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. у вези члана 61. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 3 године и 6 месеци.

Истом пресудом, према окривљеном Игору Грујичићу изречена је мера безбедности одузимања предмета ближе наведених у изреци те пресуде, за коју је одређено да ће се по правноснажности пресуде уништити.

Наведеном пресудом обавезан је окривљени Игор Грујичић да на име трошкова кривичног поступка плати суду паушал у износу од 5.000,00 динара и на име осталих трошкова износ од 16.400,00 динара, као и да плати Вишем јавном тужилаштву у Шапцу износ од 9.092,09 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 88/24 од 16.04.2024. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног Игора Грујичића изјављена од стране браниоца, па је пресуда Вишег суда у Шапцу К 48/21 од 23.11.2023. године потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Игора Грујичића, адвокат Слободан Миловановић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а из образложења произилази да је исти захтев поднет и због повреде члана 33. став 5. Устава РС и члана 6. став 3. тачка д) Европске конвенције о људским правима, са предлогом да Врховни суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у коме се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док у осталом делу нема законом прописан садржај.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је одлука у тачки 1. изреке првостепене пресуде заснована на записнику о саслушању осумњиченог АА, сачињеном од стране ПС Лозница КУ ПУ 1395/20 од 30.08.2020. године, који је сачињен од стране службеног лица ПС Лозница у присуству осумњиченог и његовог браниоца по службеној дужности, а да окривљени Игор Грујичић и његов бранилац нису били присутни саслушању осумњиченог АА, нити су о том саслушању били обавештени, а истог дана (када је сачињен овај записник) према АА је решењем МУП-а РС, ПУ Шабац, Одсек за странце ПС Лозница бр. 26-66/2020 од 30.08.2020. године, на основу одредбе члана 81. Закона о странцима изречена мера којом је овом лицу отказан боравак у Републици Србији и забрањен му је долазак до 30.08.2021. године, те му је наложено да напусти територију Републике Србије у року од 7 дана од дана уручења решења.

У захтеву се даље наводи да је у току поступка пред судом који је започео 2022. године АА постао недоступан нашим државним органима и није се одазивао на позиве суда, због чега је решењем Вишег суда у Шапцу К 48/21 од 09.03.2022. године у односу на њега раздвојен кривични поступак, тако да окривљеном Игору Грујичићу и његовом браниоцу никада није пружена могућност да у контрадикторном поступку оспоравају исказ овог саокривљеног. Надаље, у захтеву се наводи да је приликом саслушања у полицији осумњиченог АА повређен и члан 11. став 3. ЗКП (који се односи на право употребе свог језика и писма, као и права да се након поуке о овом праву на превођење, окривљени изјасни да ли се одриче права на превођење у ком случају ће му се обезбедити на терет буџетских средстава превођење онога што они износе, превођење исправа или другог писаног доказног материјала, као и повреда члана 77. ЗКП (који се односи на право на одбрану сиромашног, као и да није јасно ко је

окривљеном АА поставио браниоца по службеној дужности, адвоката Бојана Јовића, па је појављивање овог браниоца противзаконито).

Одредбом члана 289. став 1. ЗКП, прописано је да кад полиција прикупља обавештења од лица за које постоје основи сумње да је учинилац кривичног дела или према том лицу предузима радње у предистражном поступку предвиђене овим закоником, може га позвати само у својству осумњиченог. У позиву ће се осумњичени упозорити да има право на браниоца, а ставом 3. истог члана прописано је да ће о поступању у смислу одредби из става 1. и 2. овог члана полиција без одлагања обавестити надлежног јавног тужиоца. Јавни тужилац може обавити саслушање осумњиченог, присуствовати саслушању или саслушање поверити полицији.

Чланом 406. став 1. тачка 5) ЗКП, прописано је да осим у случајевима посебно прописаним у овом закоником, упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може се по одлуци већа обавити сходном применом члана 405. овог законика ако је реч о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажним осуђујућом пресудом.

Из списка предмета произилази да је осумњичени АА саслушан у ПУ Шабац – ПС Лозница – Одсек за сузбијање криминала на записнику број КУ ПУ 1395/20 дана 30.08.2020. године, да је у смислу члана 289. став 3. ЗКП, обавештен јавни тужилац Вишег јавног тужилаштва у Шапцу – Милан Милутиновић, да је осумњичени приступио по позиву, да је изјавио да жели да буде саслушан уз обавезно присуство браниоца, али браниоца који му буде додељен од стране Републике Србије, јер због недостатка финансијских средстава није у могућности да обезбеди браниоца, а да исказ даје без присуства преводиоца зато што разуме српски и енглески језик, као и да је изјавио да на српском, који разуме, даје своју изјаву, да је саслушан у присуству браниоца по службеној дужности адвоката Бојана Јовића и да на поменути записник осумњичени и његов бранилац нису имали примедби и да су га потписали.

Из списка предмета произилази да је решењем МУП-а – ДП – ПУ Шабац, Одсек за странце и сузбијање ирегуларних миграција ПС Лозница бр. 26-66/2020 од 30.08.2020. године отказан боравак у Републици Србији и забрањен долазак до 30.08.2021. године држављанину Авганистана АА, као и да је одлучено да је именовани дужан да напусти територију Републике Србије у року од 7 дана од дана уручења решења.

Из записника о главном претресу одржаним пред Вишим судом у Шапцу у предмету К 48/21 од 09.03.2022. године произилази да је према окривљеном АА раздвојен кривични поступак због кривичног дела неовлашћено држање опојних дрога из члана 246а став 1. КЗ који се водио по оптужници Вишег јавног тужиоца у Шапцу КТО 31/21 од 31.05.2021. године и да ће се у односу на окривљеног АА за наведено кривично дело поступак завести под нови број и посебно довршити.

По налажењу Врховног суда, записник о саслушању осумњиченог АА сачињен од стране ПС Лозница КУ ПУ 1395/20 од 30.08.2020. године представља доказ који је у свему изведен у складу са одредбом члана 289. став 1. и 3. ЗКП, а наведеним чланом

није прописана обавеза полиције или јавног тужиоца да позове другог саокривљеног и његовог браниоца да присуствују саслушању, нити да у њему учествују, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Грујичића, од стране овог суда, оцењени као неосновани.

Надаље, с обзиром да је према окривљеном АА кривични поступак раздвојен, читање записника о саслушању овог окривљеног, које је обављено у полицији, на главном претресу пред Основним судом у Шапцу у предмету К 48/21 од 20.11.2023. године представља доказ који је спроведен у складу са одредбом члана 406. став 1. тачка 5) ЗКП, јер је према окривљеном АА кривични поступак раздвојен, па се на овако изведеном доказу може заснивати пресуда, док су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Грујичића, којима се на наведени начин указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, од стране Врховног суда, оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног Игора Грујичића у захтеву за заштиту законитости указује и на повреду члана 77. ЗКП и повреду члана 11. став 3. ЗКП, међутим, како наведене повреде закона не представљају законом прописане разлоге због којих окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, Врховни суд се у оцену изнетих навода није упуштао.

Бранилац окривљеног Игора Грујичића у захтеву за заштиту законитости наводи и да приликом издавања потврде о привремено одузетим предметима број ПУ 2182/20 од 19.12.2020. године, овлашћено службено лице није сачинило записник или службену белешку о предузетој радњи, па се садржина спорне потврде не може сматрати веродостојном, јер у згради полиције у Лозници када је сачињена потврда од окривљеног Игора Грујичића нису били одузети никакви предмети, дакле није поштована законом прописана процедура, због чега је наведени доказ незаконит, а што за последицу има и незаконит записник о вештачењу број 03.2.11.6.1. број 234-6-5680/20 од 30.12.2020. године Националног центра за криминалистичку форензику.

Из службене белешке МУП-а ПУ Шабац, ПС Лозница, Одсек за сузбијање криминала ПУ 2182/20 од 19.12.2020. године произилази да је дана 19.12.2020. године око 16,40 часова у месту ..., улица ... након оперативне опсервације терена од инспектора Групе за борбу против дрога ОЗСК ПС Лозница уочено и заустављено возило марке „WW Polo“ црне боје, рег. ознака ... из којег је изашао Игор Грујичић из ... и оставио у жбуњу поред пута једну ПВЦ кесу са опојном дрогом „марихуаном“ бруто масе 64,7 грама и једну дигигалну вагицу запаковану у ПВЦ кесу, а након што се возило удаљило са лица места започето је претраживање терена и након вишечасовне потраге је пронађена већа ПВЦ кеса са зељастом биљном материјом зеленкасте боје за коју се основано сумња да је опојна дрога марихуана, као и једна дигитална вагица за прецизно мерење НН марке. Предмети кривичног дела изузети су са лица места по свим криминалистичко-техничким стандардима од стране техничара опсервативне форензике ОЗСК ПС Лозница и констатовано је да су погодне за све врсте вештачења, а о догађају је обавештен заменик ВЈТ у Шапцу Раденка Анђелић која је наложила да се лице Игор Грујичић приведе и саслуша на околности кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ.

Из потврде о привремено одузетим предметима МУП-а ПУ Шабац, ПС Лозница, Одсек за сузбијање криминала КУ ПУ 2182/22 од 19.12.2020. године, која се налази у списима предмета, произилази да је овлашћено службено лице, на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, поводом проналаска предмета који се по кривичном закону морају одузети и који могу послужити као доказ у кривичном поступку, дана 19.12.2020. године у 22,30 часова од лица Игора Грујичића привремено одузело 1 ПВЦ пакет у коме се налази сасушена биљна материја зелене боје за коју се основано сумња да је опојна дрога марихуана бруто масе 64,7 грама и једна дигитална вагица за прецизно мерење НН марке и обележја, да је наведену потврду потписало лице Игор Грујичић и да је у складу са чланом 150. став 1. ЗКП лицу Игору Грујичићу, од кога су предмети одузети, издат потписан и оверен примерак ове потврде.

По налажењу Врховног суда Службена белешка ПУ 2182/20 од 19.12.2020. године и Потврда о привремено одузетим предметима под истим бројем, сачињени су у складу са овлашћењима полиције која су прописана Закоником о кривичном поступку, па се на овом доказу може заснивати вештачење, као и пресуда, а супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Игора Грујичића од стране овога суда оцењени су као неосновани.

Одредбом члана 484. ЗКП, прописано је да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за његово подношење (члан 485. став 1. ЗКП), а у случају из члана 485. став 1. тачка 2) и 3) овог законика, мора се доставити одлука Уставног суда или Европског суда за људска права.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да су побијане пресуде донете уз повреду права на правично суђење о којима се изјашњавао Европски суд за људска права у Стразбуру у низу својих одлука и да је побијаним пресудама повређен члан 6. став 1. и 3. д Европске конвенције о људским правима, као и члана 33. став 5. Устава РС, али како бранилац окривљеног уз захтев за заштиту законитости није доставио одлуку Уставног суда и одлуку Европског суда за људска права којима су утврђене повреде закона на штету овог окривљеног, Врховни суд је нашао да захтев, у наведеном делу, нема законом прописан садржај.

Из наведених разлога донета је одлука као у изреци, на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у коме је захтев одбијен као неоснован, а на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП, у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Гордана Којић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Миланка Ранковић**